

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(1839)

131. posiedzenie
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi
w dniu 16 listopada 2010 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) – sygnatura Komisji Europejskiej COM (2010) 537.
2. Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia dla rolników – sygnatura Komisji Europejskiej COM (2010) 539.

(Początek posiedzenia o godzinie 17 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Chróścikowski)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Pozwolicie państwo, że otworzę sto trzydzieste pierwsze posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam na dzisiejszym posiedzeniu przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Pan minister prosił, aby przeprosić, że nie może w nim uczestniczyć, i upoważnił zastępcę dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich Mieczysława Paradowskiego oraz radcę ministra w Departamencie Płatności Bezpośrednich, panią Justynę Cieślikowską, do reprezentowania go; witam państwa. Na dzisiejszym posiedzeniu obecna jest przedstawicielka ministra finansów – witam zastępcę dyrektora Departamentu Polityki Regionalnej i Rolnictwa, panią Jadwigę Nowakowską. Witam również doradcę ekonomicznego w Departamencie Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego w Najwyższej Izbie Kontroli, pana Grzegorza Brzostka. Są wśród nas również przedstawiciele związków zawodowych, witam pana Zbyszka Obrockiego z NSZZ „Solidarność”. Witam panie i panów senatorów, Biuro Legislacyjne, ekspertów uczestniczących w dzisiejszym posiedzeniu oraz sekretariat.

Szanowni Państwo, dzisiejszy porządek obrad komisji obejmuje dwa wnioski. Pierwszy dotyczy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, sygnatura Komisji Europejskiej COM (2010) 537. Drugi wniosek dotyczy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i ustanawiające określone systemy wsparcia rolników, sygnatura Komisji Europejskiej COM (2010) 539.

Rządu reprezentuje Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak już wspomniałem, jest z nami dyrektor Mieczysław Paradowski.

Panie Dyrektorze, proszę o krótką informację na temat pierwszego punktu dotyczącego dokumentu o sygnaturze COM (2010)537.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Mieczysław Paradowski:**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Przed wszystkim przepraszam za nieobecność pana ministra Artura Ławniczaka.

Na początku chciałbym zasygnalizować, że chodzi o bardzo istotne rozporządzenie Rady Unii Europejskiej z 2005 r., które stało się podstawą do przygotowania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, który w tej chwili jest wdrażany zarówno w Polsce, jak i w pozostałych krajach członkowskich.

Proponowane zmiany do rozporządzenia Rady mają charakter porządkujący. Wprowadzono pewne uproszczenia, które pojawiły się na etapie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Jednak istotniejszy wydzźwięk mają zmiany zaproponowane przez Komisję Europejską związane z wejściem w życie traktatu lizbońskiego. Chodzi przede wszystkim o taką kwestię, że zmienione rozporządzenie dzieliłoby akty, za które odpowiedzialna jest Komisja Europejska, na wykonawcze i delegowane. Jeżeli chodzi o akty wykonawcze, to ta sprawa nie wzbudza specjalnych emocji. Jednak w przypadku aktów delegowanych możliwości wpływania krajów członkowskich na kształt tego typu regulacji prawnych są mocno ograniczone. Trzeba jeszcze wspomnieć o tym, że równocześnie odbywa się dyskusja nad tak zwanym nowym rozporządzeniem komitologicznym, które niejako stworzy podstawę do tego, jak procedowane będą akty delegowane. W związku z tym, w naszym stanowisku podajemy w wątpliwość to, że na tym etapie, gdy nie ma jeszcze nowego tak zwanego rozporządzenia komitologicznego, jest wskazane dostosowywanie rozporządzenia nr 1698 do traktatu lizbońskiego.

Należy jednocześnie wziąć pod uwagę, że programy rozwoju obszarów wiejskich, które bazują na rozporządzeniu nr 1698, są wdrażane i oczywiste jest, że na tym etapie wdrażania tych programów trudno przewidywać, że jakiegokolwiek zmiany w programach rozwoju obszarów wiejskich miałyby nastąpić w wyniku nowelizowanego rozporządzenia nr 1698. Z drugiej jednak strony trzeba wziąć pod uwagę to, że schemat, który zostanie przyjęty w rozporządzeniu nr 1698, może być później przełożony na nowy projekt rozporządzenia dotyczący nowej perspektywy finansowej. Trzeba wziąć pod uwagę właśnie to, że ten podział aktów wykonawczych i delegowanych może mieć istotne znaczenie z punktu widzenia nowego projektu rozporządzenia Rady, który zapewne pojawi się w lipcu przyszłego roku, będzie dyskutowany w okresie następnego prezydentur i będzie miał wpływ na to, z czym będziemy mieli do czynienia w następnej perspektywie finansowej na lata 2014–2020. To tyle z mojej strony.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję panu dyrektorowi.

Proszę przedstawicieli opinii eksperckiej o zabranie głosu.

Państwo dostali do materiałów opinię merytoryczną dotyczącą rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady.

Jeśli można by poprosić o kilka słów opinii panią Barbarę Wieliczko...

**Analityk w Dziale Spraw Unii Europejskiej
w Biurze Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej
w Kancelarii Senatu
Barbara Wieliczko:**

Dzień dobry państwu.

W mojej opinii podzielam zdanie wyrażone w stanowisku rządu, że ten podział kompetencji na akty delegowane i akty wykonawcze budzi wątpliwości. Zwróciłam uwagę na szereg artykułów budzących największe wątpliwości, zgodnie z którymi Komisja Europejska ma mieć uprawnienia do przygotowywania aktów delegowanych, czyli tych, w których ma większe kompetencje.

W mojej opinii wymieniłam pięć takich artykułów, które dotyczą przekazania Komisji Europejskiej uprawnień do wydawania aktów delegowanych, wskazując, że te uprawnienia są zbyt mało określone, nieprecyzyjne i niejasne. Uprawnienia te dotyczą, jak można wnioskować, gdyż nie są to jasno określone uprawnienia, wszystkich osi programowych, czyli generalnie wszystkich działań, które są realizowane w ramach programów rozwoju obszarów wiejskich. Komisja Europejska miałaby uprawnienia do określania, jak to nazwano w projekcie rozporządzenia, „szczegółowych warunków”, przy czym samo pojęcie „szczegółowych warunków” nie zostało określone. Stąd też wątpliwości, czy w ramach tego pojęcia nie chodziłoby też o określenie kryteriów dostępu do poszczególnych działań, a co za tym idzie, ograniczenie swobody państw członkowskich w realizowaniu poszczególnych instrumentów polityki rozwoju obszarów wiejskich.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy ktoś z ekspertów chciałby jeszcze zabrać głos? Chyba już nie...

Czy pan dyrektor chciałby się odnieść?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Mieczysław Paradowski:**

W zasadzie podzielam ten pogląd przedstawiony przed chwilą, chociaż z drugiej strony stan zaawansowania programów rozwoju obszarów wiejskich w krajach członkowskich nie daje podstaw do tego, żeby sądzić, że zmiana kryteriów dostępu, która potencjalnie mogłaby mieć miejsce, miałaby większy wpływ na to, co zostało pierwotnie zaakceptowane przez Komisję Europejską na podstawie pierwotnego tekstu rozporządzenia nr 1698.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Rozumiem, że rząd również podtrzymuje te uwagi zawarte w zaprezentowanej opinii merytorycznej.

Otwieram dyskusję.

Kto z państwa chciałby zabrać głos?

Nie ma głosów w dyskusji, proszę państwa?

Skoro nie, to chciałbym zadać pytanie panu ministrowi... przepraszam, przedstawicielowi ministerstwa.

Panie Dyrektorze, z pana wypowiedzi wynika, że nie spowoduje to żadnych konsekwencji, ale czytając dokumenty, w których mowa jest o zadaniach, które będą

delegowane, zaczynam mieć obawy, gdyż nie ma szczegółowych wyjaśnień, nie ma żadnych aktów prawnych, którymi możemy się posłużyć. Obawiam się, potwierdzając to, co przekazało nam biuro ekspertów, że w pewnym sensie może to spowodować, że zmiany jednak będą. Bo na przykład dzisiaj, z tego, co widzę, zapis mówiący, że... W sprawach uproszczeń to może nie, ale gdy zaczniemy upraszczać pewne rzeczy, stworzymy nowe procedury, to może się okazać, że niektóre, zamiast lepiej funkcjonować, będą wypadać. Czasami doprecyzowane przepisy powodują, że realizacja jest taka, że pozwala na lepsze osiągnięcie pewnego celu zadań, a uproszczenie ich może spowodować, że powiemy: róbcie to, co uważacie za stosowne, obowiązują tylko ogólne zasady, co prowadzi do tego, że potem zaczyna się robić masę błędów, co w konsekwencji może powodować zwrot wielu środków, które wcześniej zostały uruchomione. Mam właśnie obawy, czy to, co w tej perspektywie finansowej na lata 2007–2013, tak jak pan wspominał... Jeśli to może nie być zagrożone, to będzie zagrożenie dla wspólnej polityki w przyszłości. Jeżeli dzisiaj chcemy zgodzić się na takie lekkie podejście do tego, to możemy spowodować, że przygotowujemy sobie sami jakby ułatwienie w zakresie zadań delegowanych.

Ja naprawdę mam wiele obaw dotyczących zadań delegowanych. Dzisiaj jest tak, że rada ministrów rolnictwa zbiera się, ustala pewne zasady i określa, ale jest pytanie, co będzie w momencie określenia tych wszystkich nowych rzeczy. Czy rada ministrów rolnictwa Unii Europejskiej będzie miała takie same uprawnienia, czy mniejsze?

Proszę, Panie Dyrektorze, jeśli może pan odpowiedzieć.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Mieczysław Paradowski:**

W propozycjach Komisji Europejskiej dotyczących nowelizacji rozporządzenia nr 1698 dokonano podziału aktów na akty delegowane i wykonawcze. W przypadku aktów delegowanych mówi się o uzupełnieniach, które zmieniają niektóre elementy podstawowego aktu ustawodawczego i które jednocześnie nie mogą dotyczyć istotnych elementów. I tu oczywiście jest problem, jak zdefiniować i kto zdecyduje o tym, czy element jest istotny, czy nie jest istotny, ponieważ jest to kwestia bardzo subiektywna.

Dlatego proponujemy, aby odsunąć w czasie dyskusję nad nowelizacją rozporządzenia nr 1698, ponieważ zasady dotyczące nowej komitologii nie zostały jeszcze określone i tak na dobrą sprawę do końca nie wiadomo, jaką rolę kraje członkowskie będą odgrywały przy współdecydowaniu z Komisją o kształcie zwłaszcza aktów delegowanych. W tej chwili obowiązuje stare rozporządzenie komitologiczne z 1999 r. i moim zdaniem zupełnie wystarczające jest, aby bazować na tym rozporządzeniu, póki nie ma nowego w tym zakresie.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Przepraszam, pytanie, które zadałem było też takie: jak będzie z kompetencjami w przypadku przekazywania zadań delegowanych – niektórych, dzisiaj się mówi – co może się stanie zasadą. Jaki wtedy będzie miała na to wpływ rada ministrów rolnictwa Unii Europejskiej?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Mieczysław Paradowski:**

Rada będzie mogła zgłosić sprzeciw i odrzucić daną propozycję większością kwalifikowaną.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

A zasada pomocniczości, którą my chcemy wskazać w naszym stanowisku? Nasza opinia byłaby taka, że Senat po rozpatrzeniu projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rozwoju Obszarów Wiejskich stwierdza, iż projekt ten jest niezgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 5 traktatu Unii Europejskiej – zasada pomocniczości została naruszona przez, jak pani tutaj wykazała już w swoim uzasadnieniu, w art. 5 ust. 2, w art. 5 ust. 6, w art. 20, 36a, 52a i 63 i w art. 71 ust. 5.

Co do tej opinii, którą mamy przygotowaną w tej chwili... Wiem, że sejmowa Komisja do spraw Unii Europejskiej przyjęła taką opinię, dotyczącą właśnie stwierdzenia, iż projekt ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości.

**Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Mieczysław Paradowski:**

Przychylamy się do tego stanowiska, które zostało wyrażone na posiedzeniu komisji sejmowej.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Udzielam głosu panu senatorowi Lucjanowi Cichoszowi.

Senator Lucjan Cichosz:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Panie Dyrektorze! Szanowni Państwo!

Ja proponuję, aby nasza komisja senacka te dokumenty, które mamy przed sobą, zaopiniowała negatywnie i o to wnoszę, ponieważ jest tyle niewiadomych i sam rząd wyjaśnia nam, że są pewne problemy z interpretowaniem tych niedookreślonych dokumentów. Wnoszę więc, aby nasza komisja odrzuciła je w głosowaniu.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Szanowni Państwo, chcę zwrócić uwagę na to, że dostaliśmy do zaopiniowania dokument jako komisja merytoryczna, która ma się odnieść do kwestii zasady pomocniczości. Jeśli zostanie to tak przyjęte, to Komisja Spraw Unii Europejskiej, która zbie-

ra się dzisiaj o godzinie 18.30, będzie mogła ewentualnie zająć podobne stanowisko. W związku z tym, gdybyśmy przyjęli w naszej komisji projekt opinii Senatu, to w ten sposób moglibyśmy wyrazić nasze stanowisko, podobnie jak i Komisja Spraw Unii Europejskiej. Następnie skierowalibyśmy opinię, bo w tej chwili krajowe parlamenty mają takie możliwości wyrażenia opinii, przez Senat do Brukseli. W związku z tym, jeżeli zgodzilibyśmy się na taką wersję, że przyjmujemy opinię Senatu, to tym samym skorzystalibyśmy z prawa pozwalającego nam powiedzieć, że się w tej sprawie nie zgadzamy, gdyż jest tu to naruszenie. A przyjęcie wniosku kolegi w zasadzie nie wnosi nic, ponieważ rząd już wyraził swoje stanowisko. Można by powiedzieć, że my podtrzymywalibyśmy tylko stanowisko rządu w zakresie obaw, które rząd już wyraził na początku. Więc nie wiem, czy... W tym momencie zadaję pytanie przedstawicielowi rządu: co będzie bardziej korzystne? Czy przyjęcie tego stanowiska, tej opinii komisji, czy zagłosowanie przeciwko, zgodnie z propozycją senatora Cichosza?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Mieczysław Paradowski:**

Moim zdaniem przyjęcie opinii komisji jest tu jedynym rozwiązaniem, które w tej chwili się nasuwa. Bo co odrzucimy? Stanowisko rządu? Bo tu jesteśmy zgodni w swoich poglądach, tak że nie rozumiem za bardzo tego wniosku.

Senator Lucjan Cichosz:

Jeśli można... To jest odrzucenie opinii, która została nam przekazana – merytoryczna opinia dotycząca rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady Wspólnoty Europejskiej numer... To właśnie o to chodzi, że nasza komisja też podziela zdanie, które rząd nam przedstawia, i takiej opinii nie uznaje za zasadną, a wręcz za szkodliwą dla nas.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Czy pan senator Cichosz – przepraszam, bo akurat konsultacje były w międzyczasie – mógłby sfinalizować swój wniosek, powtórzyć jeszcze raz?

Senator Lucjan Cichosz:

Wnoszę, aby nasza komisja uznała, że opinia, którą przedstawiła Wspólnota Europejska, rozporządzenie nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny jest dla Polski niekorzystne. Dlatego opinia naszej komisji jest taka, że podtrzymujemy stanowisko rządu w tej sprawie. Czyli w głosowaniu powinniśmy przyznać rację rządowi i tę opinię uznać za szkodliwą dla nas.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy pan dyrektor chciałby się odnieść?

(Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Mieczysław Paradowski: Nie.)

Proszę państwa, po konsultacji okazuje się, że mamy dwie możliwości. Pierwsza to głosowanie nad wnioskiem przedstawionym przez pana senatora Cichosza. Jeśli nie ma innych głosów, możemy za chwilę przejść do głosowania. Druga możliwość to przyjęcie zgłoszonego stanowiska, które mamy przygotowane jako opinię. Jedno drugiego nie wyklucza, głosowanie nad propozycją pana senatora nie wyklucza głosowania nad drugą propozycją. I jedna, i druga mogą być przyjęte, takie są procedury obowiązujące w naszej pracy w Komisji Spraw Unii Europejskiej. W związku z tym możemy przegłosować dwie propozycje, jedna nie wyklucza drugiej.

Udzielam głosu panu senatorowi. Pan senator Ireneusz Niewiarowski.

Senator Ireneusz Niewiarowski:

Pewnie możemy, ale ja mam wątpliwości merytoryczne. Kategoryczne stwierdzenie o niekorzystnych warunkach itd.... Nie wydaje się, żeby z tych treści tak wprost to wynikało. Tu jest szereg niejasności. Jasne jest jednak, że została naruszona zasada pomocniczości, i myślę, że w związku z tym należałoby na tym oprzeć to stanowisko, które pewnie pan przewodniczący częściowo odczyta czy omówi, i je poprzeć. Ono jest zgodne ze stanowiskiem rządu. Ale popieranie stanowiska rządu i pójdzie dalej, mówienie, że jest to niekorzystne w sytuacji, gdy są niejasności, chyba nie jest potrzebne w tej chwili. *(Wypowiedź poza mikrofonem)* ...poparcie tego przygotowanego stanowiska, projektu opinii.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Szanowni Państwo, są dwa wnioski. Rozumiem, że wniosek pana senatora Cichosza wyraża poparcie stanowiska rządu, żeby odsunąć te działania, które w tej chwili Unia Europejska podejmuje, tak?

(Senator Lucjan Cichosz: Tak.)

Rząd popiera?

**Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Mieczysław Paradowski:**

Też popiera.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Drugi wniosek nie pozostaje w sprzeczności z pierwszym, nie ma tu żadnej sprzeczności, pytałem o to biuro. Może być przyjęty ten drugi wniosek. Komisja Spraw Unii Europejskiej za godzinę spotka się i będzie podejmowała decyzję, gdyż nasze stanowisko jest stanowiskiem tylko dla komisji, a zarazem na wniosek pana marszałka, który deleguje nam zadanie. Następnie procedura obejmuje przedstawienie tego na posiedzeniu Senatu. Senat podejmuje decyzję, słuchając jednej i drugiej opinii. I dopiero stanowisko Senatu jest stanowiskiem wychodzącym na zewnątrz. Tyle mam do powiedzenia.

Jeśli mogę, to chciałbym w tym momencie zarządzić głosowanie.

Pierwszy był wniosek senatora Cichosza. W związku z tym poddaję go pod głosowanie.

Kto jest za przyjęciem pierwszego wniosku, pana senatora Cichosza, że komisja nie popiera projektu COM (2010) 537?

(*Senator Lucjan Cichosz: Że nie popiera, tak.*)

Proszę o głosowanie.

Kto jest za? (11)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję.

Mamy też drugą opinię komisji, dotyczącą stanowiska Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o niezgodności z zasadą pomocniczości projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, COM (2010) 537.

Senat, czyli my, komisja, po rozpatrzeniu projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, COM (2010) 537, stwierdza, iż projekt ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 traktatu Unii Europejskiej. Zasada pomocniczości została naruszona przez... Nie wiem, czy państwo chcą, abym czytał te wszystkie uzasadnienia, wymienię tylko artykuły: art. 5 ust. 2, art. 5 ust. 6, art. 20a, art. 36a, art. 52a, art. 63a, art. 71 ust. 5. Rozumiem, że państwo macie przed sobą tekst, nie będę czytał szczegółowego uzasadnienia. Zgadają się państwo, czy mam odczytywać? Macie państwo tekst, jest zgoda.

W związku z tym poddaję pod głosowanie opinię komisji dotyczącą stanowiska komisji.

Kto jest za? (12)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Szanowni Państwo, trzeba wyznaczyć sprawozdawcę na dzisiejsze posiedzenie komisji. Myślę, że zgodnie z tym, co już ustalaliśmy, sprawozdawcą będzie przewodniczący, bo tak jest chyba nawet wpisane w porządku. Ja jestem członkiem tamtej komisji, w związku z tym będę to prezentował.

Nie ma głosów sprzeciwu? Nie, w związku z tym sprawozdanie na posiedzeniu Komisji Spraw Unii Europejskiej będzie prezentował senator Jerzy Chróścikowski.

Zakończyliśmy pierwszy punkt dzisiejszego porządku.

Przechodzimy do punktu drugiego.

W punkcie drugim mamy wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia rolników – sygnatura Komisji Europejskiej COM (2010) 539.

Prosiłbym pana dyrektora, przedstawiciela rządu, o wyrażenie opinii do tego dokumentu.

(*Zastępca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Mieczysław Paradowski: Panie Przewodniczący! Sza-*

nowni Państwo! Chciałbym przekazać głos pani Justynie Cieślikowskiej, radcy ministra, i poprosić ją o przedstawienie opinii dotyczącej tego projektu rozporządzenia.)

Dziękuję.

Udzielam głosu, proszę.

**Radca Ministra w Departamencie Płatności Bezpośrednich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Justyna Cieślikowska:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Przedmiotowa zmiana projektu koncentruje się na dwóch kwestiach. Pierwsza to dostosowanie tego aktu do postanowień traktatu z Lizbony, a druga to uproszczenia po dyskusji o uproszczeniu WPR.

Jeżeli chodzi o dostosowanie tego aktu bazowego do postanowień traktatu z Lizbony, to są tu podobne zmiany jak w poprzednim rozporządzeniu – kwestia przypisania czy określenia w akcie bazowym uprawnień Komisji do wydawania aktów delegowanych i do wydawania aktów wykonawczych.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podziela opinię o konieczności dostosowania tego aktu bazowego do postanowień traktatu, niemniej w opinii rządu podejście, które Komisja zaprezentowała w akcie bazowym, to znaczy podział, co będzie określone w formie aktu delegowanego, co w formie aktu wykonawczego, a co pozostanie w ramach tego aktu bazowego, budzi wątpliwości. Przede wszystkim, w opinii rządu, nie zostały przedstawione kryteria, jakimi Komisja kierowała się przy tym podziale. W naszym przekonaniu Komisja próbuje kwestie istotne z naszego punktu widzenia regulować w formie aktu delegowanego, który generalnie może dotyczyć kwestii o charakterze ogólnym, uzupełniającym do aktu bazowego i mniej istotnym.

W związku z tym, że równolegle trwa dyskusja o nowym rozporządzeniu komitologicznym, w ramach którego zostanie określona procedura kontroli przez państwa członkowskie uprawnień wykonawczych Komisji, że to rozporządzenie jest dalej dyskutowane i procedura ta, że tak powiem, nie jest do końca jeszcze sprecyzowana, w opinii rządu należałoby przesunąć w czasie proponowane zmiany i dostosowanie do tego aktu bazowego do aktów wykonawczych i utrzymać w odniesieniu do wspólnej polityki rolnej obowiązującą obecnie decyzję komitologiczną. Głównym argumentem, który za tym przemawia, jest tak naprawdę ogromny wysiłek, który należałoby włożyć w te zmiany rozporządzeń bazowych i wykonawczych w kontekście zbliżających się zmian, dyskusji o wspólnej polityce rolnej po 2013 r. i propozycji legislacyjnych w zakresie tego rozporządzenia, które zaczną się już w lipcu następnego roku.

Druga kwestia w tej zmianie rozporządzenia to uproszczenia. W opinii rządu – który oczywiście popiera wszelkie działania zmierzające do uproszczenia wspólnej polityki rolnej, szczególnie w zakresie płatności bezpośrednich, w zakresie wzajemnej zgodności i takie, które rzeczywiście przyniosą efekty, takie, które zarówno będą zmierzały do zmniejszania kosztów przeprowadzanych kontroli dla organów kontrolnych w państwie członkowskim, dla administracji krajowej, jak i będą odczuwalne dla rolników – propozycje zawarte w tym rozporządzeniu niestety są niewystarczające. Komisja w szczególności podkreśla, że te uproszczenia dotyczą wzajemnej zgodności. W związku z tym, że Komisja w swoim programie prac zapowiadała zmiany dotyczące

wzajemnej zgodności oraz konkretne zmiany, które będą się zawierały w tym rozporządzeniu, konsekwencji tych zmian nie zawarła w tym rozporządzeniu. Dlatego stanowisko rządu jest takie, że projekt rozporządzenia powinien zostać uzupełniony o te propozycje dotyczące szczególnie zasady wzajemnej zgodności, a mam na myśli kwestie zniesienia albo wyłączenia ponownych kontroli w przypadku, gdy niezgodności, które zostaną stwierdzone w trakcie kontroli są drobne, albo w przypadku, gdy sankcja, która zostanie nałożona na rolnika w razie stwierdzenia u niego niezgodności w trakcie kontroli wymogu wzajemnej zgodności, będzie wynosiła 100 euro bądź mniej niż 100 euro. Propozycja miała być taka, że te kontrole miałyby być zniesione bądź włączone do takiego minimalnego poziomu kontroli do wykonania w danym roku. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Jeśli można, poproszę o wypowiedź w kwestii opinii merytorycznej panią Barbarę Wieliczko.

**Analityk w Dziale Spraw Unii Europejskiej
w Biurze Spraw Międzynarodowych i Unii Europejskiej
w Kancelarii Senatu
Barbara Wieliczko:**

Szanowni Państwo!

Tak jak zostało powiedziane w stanowisku rządu do tego rozporządzenia, projekt rozporządzenia zawiera dwa obszary zmian. Pierwszy to zmiany dotyczące uproszczeń w zakresie kontroli i funkcjonowania systemu płatności bezpośrednich, drugi zaś dotyczy dostosowań do traktatu lizbońskiego.

W przypadku zmian w zakresie uproszczeń i funkcjonowania kontroli systemu płatności bezpośrednich tak naprawdę rozporządzenie nie zawiera żadnych istotnych z punktu widzenia zarówno instytucji kontrolnych, jak i samych beneficjentów zmian, a oczekiwania co do zakresu tych zmian są większe, tak jak powiedziano w trakcie prezentacji stanowiska rządu.

Jeśli chodzi zaś o dostosowanie do traktatu lizbońskiego, to tutaj pojawia się znowu problem, analogicznie jak w poprzednim rozporządzeniu, kwestii otrzymania przez Komisję Europejską uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych dotyczących... Zgodnie z traktatem powinny to być kwestie nieistotne, w tym rozporządzeniu występują istotne kwestie, które miałyby być w gestii Komisji Europejskiej.

W mojej opinii, którą państwo otrzymali, zwróciłam uwagę na dwa elementy takich istotnych kwestii, które miałyby być w gestii Komisji Europejskiej. Po pierwsze, chodzi tutaj o system doradztwa rolniczego. Komisja Europejska miałaby określać właśnie szczegółowe zasady jego funkcjonowania, co w mojej opinii jest niekorzystne dla państw członkowskich, w tym Polski, która ma bardzo dobrze rozwinięty system doradztwa. Drugi element to kwestia określenia zasad dziedziczenia uprawnień do płatności bezpośrednich. Komisja miałaby mieć uprawnienia do określenia na poziomie ustawodawstwa krajowego pojęć takich jak dziedziczenie i przewidywane dziedziczenie. Dodam, że w polskim systemie prawnym nie ma czegoś takiego jak przewidy-

wane dziedziczenie, tak że tym samym Komisja Europejska wchodziłaby w zakres polskiego prawa materialnego w zakresie dziedziczenia, co daleko wykracza poza przedmiot rozporządzenia, który dotyczy systemu płatności bezpośrednich.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję.

Czy rząd chciałby się odnieść do opinii?

**Radca Ministra w Departamencie Płatności Bezpośrednich
w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

Justyna Cieślukowska:

Pozostaje mi się zgodzić z tą opinią. Oczywiście jest wiele innych jeszcze kwestii, które nie powinny być regulowane w formie aktu delegowanego, bo z naszego punktu widzenia są to kwestie istotne. Ale co do tych, o których pani powiedziała, jak najbardziej.

Przewodniczący Jerzy Chróścikowski:

Dziękuję bardzo.

Otwieram debatę.

Proszę państwa, mamy podobną sytuację, mamy przygotowane stanowisko, mam nadzieję, że państwo mają je przed sobą. Nie mają? Można je odczytać, ono jest podobnej treści. Stwierdza się w nim, iż projekt ten jest niezgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 traktatu o Unii Europejskiej. Zasada pomocniczości została naruszona przez po pierwsze, art. 12 ust. 5 i ust. 6, po drugie, art. 45a ust. 1, po trzecie, art. 45a ust. 3. Jeśli państwo zechcą, to możemy jeszcze omówić to szczegółowo. Jednak pani, przedstawiciel ekspertów, przedstawiła nam już dość wyraźnie te wszystkie argumenty, czytając nawet niektóre kwestie z opinii. Jeżeli w lit. c mówi się o produkcie krajowym brutto na mieszkańca według parytetu siły nabywczej... Zmiana ta oznacza, że sposób działania kwot uzyskanych z modulacji płatności będzie rozstrzygany przez Komisję Europejską bez konsultacji odbywającej się w ramach procedury komitologicznej, co oznacza brak wpływu państw członkowskich na rozstrzygnięcia w tym zakresie. Widać wyraźnie, ile w całej opinii jest wskazanych spraw, decydowania o których niestety zostajemy pozbawieni w perspektywie czasu, a które do tej pory kraje członkowskie miały w swoim zakresie. Dlatego tym bardziej widzę zasadność przyjęcia tej opinii.

Czy są jeszcze inne stanowiska?

Proszę, otworzyłem dyskusję.

Kto chciałby zabrać głos?

(Głos z sali: Przez analogię trzeba tak zrobić jak tam.)

Czyli będzie podobny wniosek za odrzuceniem, jesteśmy przeciwko – to jest podobnie jak w poprzednim punkcie.

(Głos z sali: Jaka tam była formuła?)

Nie popieramy projektu COM (2010) 539 – bo o tym mówimy. To jest pierwszy wniosek. Drugi wniosek to wniosek o przyjęcie opinii Senatu o niezgodności z zasadą pomocniczości. To te dwa wnioski.

W związku z tym pierwszy wniosek, jeśli nie ma innych głosów. Czy są jakieś głosy?

(*Głos z sali:* Nie, nie ma.)

W związku z tym poddaję go pod głosowanie.

Kto jest za pierwszym wnioskiem? (10)

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (1)

Dziękuję.

Czyli opinię już wyraziliśmy.

I drugi dokument, który musimy przegłosować, to opinia naszej komisji dla Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zawierająca stwierdzenie, iż projekt ten jest niezgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 traktatu o Unii Europejskiej. Zasada pomocniczości została naruszona przez... I tak jak mówiłem wcześniej, dotyczy to art. 12 ust. 5 i ust. 6, art. 45a ust. 1, art. 45a ust. 3.

Kto jest za przyjęciem naszego stanowiska? (12)

Dziękuję. Jednogłośnie za.

Nasza opinia została przyjęta.

Sprawozdawcą na posiedzeniu Komisji Spraw Unii Europejskiej będzie senator Jerzy Chróścikowski.

Czy ktoś ma jakieś inne propozycje? Nie ma.

Można powiedzieć, że wyczerpaliśmy dwa punkty dzisiejszego porządku obrad. W związku z tym dziękuję państwu za uczestnictwo w posiedzeniu komisji i przypominam, że o godzinie 18.30 odbędzie się drugie posiedzenie komisji, które będzie dotyczyło informacji o pomocy udzielonej rolnikom w związku z powodzią i innymi klęskami żywiołowymi.

Tym wszystkim, którzy zechcieli uczestniczyć w posiedzeniu, szczególnie gościom i przedstawicielom rządu, bardzo dziękuję.

Zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(Koniec posiedzenia o godzinie 17 minut 50)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851